

prikazi knjiga

Mladen Mintas

Medicinska kemija protutumorskih lijekova

Medicinska naklada, Zagreb, 2013., 227 stranica
ISBN: 978-953-176-607-4

Profesor dr. sci. Mladen Mintas (Fakultet kemijskoga inženjerstva i tehnologije, Sveučilište u Zagrebu) vrlo je plodan autor i dosada objavio u suautorstvu tri knjige iz medicinske kemije. To su bile Mladen Mintas, Silvana Raić-Malić, Nenad Raos, *Načela dizajniranja lijekova* (HINUS, Zagreb, 2000., 202 str., ISBN 953-97716-6-8), Mladen Mintas, Silvana Raić-Malić, Nenad Raos, *Lijekovi u prostoru – farmakofori i receptori* (Školska knjiga d. d., Zagreb, 2005., 230 str., ISBN 953-0-31566-X) i Mladen Mintas, Silvana Raić-Malić, *Medicinska kemija* (Medicinska naklada, Zagreb, 2009., 415 str., ISBN 978-953-176-410-0). Sada je sam autor svoje četvrte knjige iz medicinske kemije.

Ta autorova četvrta knjiga *Medicinska kemija protutumorskih lijekova* sastoji se od Predgovora, Uvoda, deset poglavlja, Pojmovnika i autorova kratkoga životopisa (koji začuđujuće nije naveden u sadržaju knjige). Cilj je ove knjige prikazati moderne pristupe razvoju protutumorskih lijekova, koji se temelje na medicinskoj kemiji.

Prvo je poglavje naslovljeno *Rak i kemoterapija raka* (str. 1–13). U njemu autor donosi etiologiju raka (karcinoma), prikazuje molekularne mehanizme stanične disregulacije raka, ulogu kemije u razvoju protutumorskih lijekova, kemoterapije raka, strategiju razvoja protutumorskih kemoterapeutika i uporabu nanotehnologije u kemoterapiji raka.

Slijedećih osam poglavlja donose prikaze djelovanja kemoterapeutika na određeni biolojnički cilj. Drugo poglavje naslovljeno je *Antimetaboliti* (str. 15–39). Treće je poglavje naslovljeno *Struktura i svojstva DNA* (str. 41–53). Možda je autor trebao upotrijebiti hrvatsku skraćenicu DNK umjesto engleske DNA ovđe i u sljedećem poglavljju. Četvrti poglavje naslovljeno je *Lijekovi koji interferiraju s DNA* (str. 55–89). Peto poglavje naslovljeno je *Protutumorski antibiotici* (str. 91–113). Šesto je poglavje naslovljeno *Inhibitori stvaranja mikrotubula* (str. 115–121). Sedmo poglavje naslovljeno je *Selektivni modulatori estrogenskih receptora* (str. 123–137). Osmo je poglavje naslovljeno *Inhibitori proteinske i receptorske kinaze* (str. 139–153). Deveto poglavje naslovljeno je *Inhibitori proteasoma u kemoterapiji raka* (str. 155–159).

Zadnje je poglavje u knjizi naslovljeno *Budućnost razvoja protutumorskih lijekova* (str. 161–213), i najveće je poglavje u knjizi. U njemu autor raspravlja o mogućem razvoju antitumorskih lijekova. U ovome sam poglavju zapazio zanimljivo potpoglavlje (10.8.

Molekule koje moduliraju imunosni sustav – imunomodulatori) o uporabi teratogenih talidomida u liječenju višestrukih mijeloma.

Knjiga završava *Pojmovnikom* (str. 215–225) i autorovim životopisom (str. 227). Svako poglavje završava odabranim referencijama. Cijela je knjiga popraćena s 218 referencija. Knjiga *Medicinska kemija protutumorskih lijekova* Mladena Mintasa izvrsno je pisana, a ilustracije su prvaklasne. Namijenjena je studentima i doktorandima na svim fakultetima na kojima se predaju organska kemija, biokemija i bioorganska kemija. Knjiga će također biti vrijedan priručnik svima koji se bave medicinskom kemijom i to posebno onima koji razvijaju lijekove za liječenje raznih oblika raka.

Nenad Trinajstić